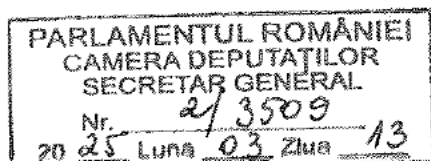

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Legislativ

Nr. 1140/2025

11-03-2025

Către: **DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA**
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 06 martie 2025

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. *Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Ordonanței nr. 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale (Bp. 544/2024, Plx. 35/2025);*
2. *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 543/2024, Plx. 34/2025);*
3. *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 112¹ din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal și pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (Bp. 551/2023, Plx. 831/2023);*
4. *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (Bp. 74/2022, Plx. 296/2022);*
5. *Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților (Bp. 468/2024, Plx. 632/2024).*

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*, inițiată de domnul deputat PNL Sebastian-Ioan Burduja împreună cu un grup de parlamentari PNL (**Bp. 74/2022, Plx. 296/2022**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 253 alin. (3) din *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul extinderii obiectului material al infracțiunii de distrugere prevăzută la articolul menționat, cu bunuri care fac parte „din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale”, majorându-se și limitele pedepsei aplicabile de la 1 la 5 ani (cât este în prezent) la 2 la 7 ani.

În privința propunerii de modificare a limitelor de pedeapsă, din *Expunerea de motive* reiese că „scopul majorării este descurajarea săvârșirii de acte de distrugere prin scrieri, pictare sau desenare cu graffiti pe fațadele bunurilor care fac parte din patrimonial cultural. (...) Observăm că, în cazul formei agravate a infracțiunii de distrugere, punerea în mișcare a acțiunii penale se face din oficiu, ceea ce garantează un spor de certitudine a identificării și tragerii la răspundere penală a făptuitorului. Majorarea limitelor de pedeapsă vine să consolideze ideea de descurajare, dar și să sancționeze proporțional cu gravitatea faptei.”

II. Observații

1. Referitor la conținutul și fundamentarea inițiativei legislative, salutăm preocuparea de a găsi o soluție pentru protecția patrimoniului cultural, dar și a bunurilor care aparțin domeniului public și privat al statului, în mod special prin sancționarea alterării fațadelor exterioare ale unor imobile aparținând patrimoniului istoric și cultural.

2. Cu privire la modificarea art. 253 alin. (3) din *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare*, inițiatorii propun extinderea obiectului material al acestei variante agravate, precum și mărirea limitelor de pedeapsă.

Subliniem că, *de lege lata*, potrivit art. 253 alin. (3) din *Codul penal*, constituie obiect material al infracțiunii de distrugere și bunurile care fac parte din patrimoniul cultural. Patrimoniul cultural reprezintă bunuri culturale mobile și imobile cu valoare deosebită, de interes public, care sunt mărturii de neînlocuit ale potențialului creator uman în relația sa cu mediul natural și cu mediul istoricește constituit de pe teritoriul României, ale istoriei și civilizației naționale și universale, în funcție de importanța sau de semnificația lor istorică, arheologică, documentară, etnografică, artistică, științifică și tehnică, literară, cinematografică, numismatică, filatelică, heraldică, bibliofilă, cartografică și epigrafică, de vechimea, unicitatea sau raritatea lor (spre exemplu, clădiri, inscripții, monede, sigilii, bijuterii, piese de vestimentație și harnașament, arme, însemne funerare descoperite în situri istorice, cărți rare și cărți vechi, cărți cu valoare bibliofilă, opere de artă plastică: pictură, sculptură, grafică, desen, gravură, fotografie, obiecte de cult: icoane, broderii, orfevrărie, mobilier etc.).¹

În ceea ce privește subiectul pasiv, acesta este persoana fizică sau juridică (publică sau privată) împotriva căreia a fost îndreptată activitatea infracțională.

Semnalăm că în varianta agravată prevăzută la art. 253 alin. (3), sancțiunea este de la unu la 5 ani, iar acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

Precizăm că, așa cum reiese și din *Expunerea de motive* la noul *Cod penal*, variantele agravate ale infracțiunii de distrugere prevăzute în *Codul penal* anterior sunt menținute în reglementarea actuală, cu anumite reformulări, necesare pentru a le pune de acord cu solicitările doctrinei și

¹ V. Dobrinoiu, I. Pascu ș.a., *Noul Cod penal comentat. Partea specială, ed. a III-a, revăzută și adăugită*, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 345.

ale practicii judiciare. Astfel, agravanta din reglementarea anterioară privind valoarea deosebită artistică, științifică, istorică, arhivistică sau o altă asemenea valoare a fost înlocuită cu cerința ca bunul să facă parte din patrimoniul cultural, deoarece, pe de o parte, identificarea obiectului material devine astfel previzibilă, iar, pe de altă parte, interesul social justifică antrenarea răspunderii penale, în cazul bunului propriu².

În privința sancțiunilor, în noua reglementare, acestea au fost reduse, cu excepția minimului special al pedepsei pentru fapta săvârșită în varianta tip, care a fost sporit.

Menționăm că, din analiza propunerii legislative, dar și a motivării acesteia, reiese că inițiatorii acesteia doresc protecția diferențiată a proprietății statului și proprietății private a altor subiecte de drept.

Astfel, așa cum au arătat și inițiatorii, în cazul variantei agravate de la art. 253 alin. (3) din *Codul penal*, punerea în mișcare a acțiunii penale se face din oficiu, pe când în cazul variantei agravate de la alin. (1), acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, potrivit art. 253 alin. (6) din *Codul penal*.

Arătăm că o astfel de reglementare ar contraveni art. 44 alin. (2) din *Constituția României, republicată*, care asigură o egală ocrotire a proprietății aparținând persoanelor fizice ori juridice de drept privat și a proprietății private a statului.

Așa cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale, prin *Decizia nr. 80/1999*³: „statul nu poate beneficia de o ocrotire judiciară diferită de aceea a persoanelor fizice sau persoanelor juridice de drept privat”.

În acest sens, prin *Decizia nr. 150/1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 217 alin. (6) din Codul penal [art. 253 alin. (6) în noua reglementare]*⁴, s-a reținut că:

„Din examinarea dispoziției legale criticate Curtea reține că dispozițiile constituționale ale art. 41 alin. (2) trebuie interpretate în sensul că se referă la ocrotirea în mod egal atât a proprietății aparținând persoanelor fizice ori persoanelor juridice de drept privat, cât și a proprietății private a statului. Prin urmare, statul nu poate beneficia de o

² V. Cioclei, *Drept penal. Partea specială I. Infrațiuni contra persoanei și infrațiuni contra patrimoniului*, ed. a 2-a revizuită și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 397.

³ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. 1 și 3 și ale art. 18 alin. 2 din Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 333 din 14 iulie 1999.

⁴ publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 605 din 10 decembrie 1999

ocrotire juridică diferită de aceea a persoanelor de drept privat în ceea ce privește bunurile ce constituie obiectul proprietății sale private.

Totuși, prin art. 217 alin. 6 din Codul penal, s-a prevăzut un regim juridic diferențiat sub aspectul instituției plângerii prealabile. Astfel, dacă bunul face parte din sfera proprietății private a altor subiecte de drept decât statul, acțiunea penală împotriva autorului infracțiunii de distrugere poate fi pusă în mișcare numai în baza plângerii prealabile a persoanei vătămate. Dacă însă bunul face obiectul proprietății private a statului, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare din oficiu, această măsură nemaifiind condiționată de existența plângerii prealabile a persoanei vătămate.

Punerea în mișcare din oficiu a acțiunii penale, astfel cum prevede în prezent art. 217 alin. 6 din Codul penal, asigură o mai energică apărare juridică, indiferent de voința persoanei vătămate. Este de ajuns ca organele de urmărire penală să fie sesizate despre săvârșirea faptei sau chiar să se sesizeze din oficiu pentru ca procesul penal să fie pornit. Acest proces, astfel declanșat, parcurge și faza urmăririi penale, în cadrul căreia organele de urmărire penală strâng probele necesare soluționării cauzei, urmând ca sesizarea instanței să se facă prin rechizitoriul procurorului. Dimpotrivă, dacă persoana vătămată este o persoană fizică sau juridică de drept privat, ea trebuie, în plus, să se adreseze instanței cu plângerea sa, în termen de două luni (art. 284 alin. 1 din Codul de procedură penală), în caz contrar răspunderea penală fiind înlăturată (art. 131 alin. 1 din Codul penal). În sfârșit, tot ea trebuie să producă și să prezinte probele necesare în sprijinul plângerii sale. Din toate acestea rezultă că deosebirea de reglementare este evidentă. Întrucât dispozițiile art. 41 alin. (2) din Constituție asigură o egală ocrotire proprietății private, indiferent de titular, acestea interzic, implicit, ca legea penală să cuprindă reglementări diferențiate cu privire la ocrotirea proprietății private. Or, prin art. 217 alin. 6 din Codul penal, se face o diferențiere, pe care Constituția o interzice, între proprietatea privată a statului și proprietatea privată a altor subiecte de drept. De altfel, acest principiu constituțional al apărării nediferențiate a proprietății private a mai fost examinat cu prilejul soluționării unor excepții privitoare la punerea în mișcare a acțiunii penale în cazul unor infracțiuni împotriva patrimoniului”.

3. În ceea ce privește mărirea limitelor de pedeapsă, apreciem că scopul vizat prin inițiativa legislativă - descurajarea și sancționarea

proporțională cu gravitatea faptei - poate fi atins și prin reglementarea actuală a art. 253 alin. (3) din *Codul penal*.

Precizăm că stabilirea pedepselor pentru infracțiuni intră în marja de apreciere a legiuitorului, însă acesta trebuie să aibă în vedere fixarea unor limite raționale, care să corespundă în abstract importanței valorii sociale ocrotite.

Prin *Decizia nr. 688/2017*⁵, Curtea Constituțională a apreciat că, în reglementarea sancțiunilor de drept penal de către legiuitor, trebuie stabilit un echilibru între dreptul fundamental, care face obiectul limitării impuse de sancțiune, și valoarea socială a cărei protecție a determinat limitarea.

Apreciem că acest principiu are rolul de a limita, astfel, consecințele angajării răspunderii penale la ceea ce este strict necesar pentru asigurarea protecției valorii sociale, impunându-se atât legiuitorului, în procesul stabilirii sancțiunilor pentru fiecare infracțiune, cât și organelor judiciare responsabile cu aplicarea și executarea acestor sancțiuni.

Nu în ultimul rând, trebuie avute în vedere și funcția de reeducare, precum și *principiul umanismului dreptului penal*. Acestea impun ca sancțiunile penale să fie reglementate, aplicate și executate într-o manieră în care pedeapsa să constituie un mijloc de reeducare, și nu o pură *vindicta*, incompatibilă cu ideea de formare a unor noi atitudini față de valorile sociale și, implicit, incompatibilă cu ideea de stat de drept modern.

Prin adoptarea noului *Cod penal*, legiuitorul român a avut o orientare mai degrabă preventivă decât represivă, de vreme ce a optat pentru reducerea limitelor speciale de pedeapsă pentru mai multe infracțiuni, concomitent cu înăsprirea tratamentului penal al pluralității de infracțiuni, în contextul în care critica principală a tendințelor legislative anterioare de majorare a limitelor maxime de pedeapsă, ca principal instrument de combatere a unor infracțiuni, a fost aceea că sistemul sancționator al vechiului *Cod penal* nu mai reflecta în mod corect sistemul valorilor sociale pe care legea penală este chemată să le protejeze.

Subliniem și faptul că, în doctrină, s-au exprimat chiar și opinii care pun la îndoială eficacitatea instrumentelor de drept penal în cazul infracțiunilor împotriva patrimoniului cultural.

Astfel, într-un studiu privind legislația care privește patrimoniul cultural⁶, autorul acestuia face propuneri de abordare a regimului sancționator cu favorizarea sancțiunii contravenționale, inclusiv a

⁵ referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) din *Codul penal*, publicată în *Monitorul Oficial*, Partea I nr. 159 din 20 februarie 2018

⁶ A. Vasile, *Patrimoniul cultural - un subiect actual*, în *Revista Universul Juridic* nr. 8/2016, p. 99.

avertismentului și prestării de activități în folosul comunității și a sancțiunilor contravenționale complementare.

De altfel, în jurisprudența sa⁷, Curtea Constituțională a reținut că regimul pedepselor constituie o problemă de politică penală, pe care organul legislativ este singurul îndreptățit să o soluționeze în funcție de împrejurările existente la un moment dat în domeniul criminalității.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ion-Marcu CIOIACU
PRIM-MINISTRU

Domnului deputat Ciprian-Constantin ȘERBAN
Președintele Camerei Deputaților

⁷ A se vedea, în acest sens, Decizia nr. 166 din 21 octombrie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 81 alin. 3 din Codul penal, publicată în M.Of. nr. 585 din 30 noiembrie 1999; Decizia nr. 238 din 10 mai 2005 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86¹ alin. (3) din Codul penal, publicată în Monitorul Oficial nr. 500 din 14 iunie 2005.